

עֲזְרֵי מַעַם הַשָּׁמַיִם עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר הַזֵּהָר

שִׁחְבֵּר הַתֵּנָא הָאֱלֹקִי רַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי זִיע"א

וּבּוֹ: "סֵפֶר הַזֵּהָר", "זֵהָר חֻדְשׁ", "תְּקוּנֵי הַזֵּהָר"

מְנַקֵּד

פְּרִשְׁת בְּחֻקוֹתַי

מִבְּאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עִם פְּרוּשׁ מִל וְנִחְמָד לְמַעַן יִדוּץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מִחוּלַק ל- תַּתק"ס (960) קוֹנְטֵרִסִים

ל"ב כְּרֻכִים שֶׁל ל' חֻלְקִים

כֹּרַךְ י"ח - חֻלְק כ"ב

קוֹנְטֵרִס 532

מוֹפֵץ לֵאל מִטְרוֹת רוּחַ כֻּלַּל - לְקִירוֹב הַגְּאוּלָּה בְּרַחֲמִים

בְּסִפְרָא דָּא יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלִיתָא בְּרַחֲמֵי

יַחַד שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל לְסִיּוּם כֹּל סֵפֶר הַזֵּהָר בְּדֻקוֹת סְפוּרוֹת

"קוֹדֶשׁא בְּרִין הוּא אֹרִייתָא וְיִשְׂרָאֵל חַד הוּא"

יֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעַל הַזֵּהָר הַעוֹלָמִי"

אֲדָר א' תִּשְׁע"א לַפ"ק - בַּעֲיִה"ק בֵּית שְׁמוּשׁ תּוֹכֵב"א

ג) על זה הלמוד אמר הקדוש ברוך הוא שנחשב פאלו פדאני לי ולבני מהגלות

לשון הכסא מלך: ועל זה הלמוד אמר הקדוש ברוך הוא (ברכות ח.), שנחשב פאלו פדאני לי ולבני מהגלות.

ובמקדש מלך אמר: כי כמה מעלות טובות יש למשתדל בלמוד פרוש מאמרי רבי שמעון בן יוחאי, ואין קץ לגדל שְכָרו, ואשרינו ומה טוב חלקנו אם נזכה לעזר ולקרב ביאת משיחנו, כי כך גזר הבורא יתברך שלא יתגלה, ויהיה גנוז ספר הזהר הקדוש, עד סוף הימים, שבזכותו יבוא הגואל, כי סגלה זו בו דוקא ולא בזולתו, עכ"ל.

מלחמת שור הבר עם הלוייתן

(על פי חז"ל)

ד) בפיוט "אקדמות" שנהוג לקרא בשבועות:

(הפיוט מופיע בכל המחזורים, ובספר המועדים לשבועות עמוד 138 - המקור והתרגום).

טלולא דלוייתן, ותור טור רמותא.

[באור: סבת עורו של לוייתן ושור ההרים הגבוהים].

וחד בחד כי סביד, ועביד קרבותא.

[באור: ואחד באחד יסתבר ויעשה מלחמה].

בקרנזחי מנגח בהמות, ברברבותא.

[באור: בקרניו ינגח בהמות בגאותו].

יקרטע נון לקבלה, בעיעזי בגבורתא.

[באור: יקפץ הדג כנגדו בסנפיריו בגבורה].

הקדמה לזוהר תתק"ס חלקים - מבצע "יחד כל ישראל"

ישראל הקדושים והטהורים ה'מה כלולים כל ששים רבוא נשמות בתוך ספר הזוה"ק, בדפנת רבינו הקדוש הרמח"ל זי"ע באגרותיו. ולכן כל אחד יטמין עצמו בספר הזוהר הק' במיוחד בדורנו דרא בתראה ודור אחרון. ובזהר (זהר חלק ג' דף קנ"ג: ברעיא מהימנא כתב דהוא "תיבת נח" שמציל מפני המבול הנורא. ולזה תקן הרמח"ל זי"ע דיקבצו את כל ישראל ללמוד זוה"ק ובזה יתבטלו כל הגזרות – ויצמחו הישועות בצמיחת קרן דוד במהרה. (ועין בספר זכותא דרשב"י).

כתב בשדי חמד (מערכת מ' סוף בלל קצ"ח) וז"ל: מצוה שעושים אותה הרבה בני אדם בשתפנות, כל אחד נוטל שכר פאילו עשאה פולה לבדו, ומטעם זה נוהגים כל בית ישראל לעשות חבורת ש"ס ומחלקים הש"ס בין כמה בני אדם, שכל אחד לוקח מסכת אחת, ועושים סיום פעם אחת בשנה, וכן חבורות שחלקו ביניהם ללמוד סדר משניות, ושורת הדין נותנת שיטול כל אחד ואחד שכר פאילו למד הש"ס פולו, עכ"ל. – שמחת סיום ספר הזהר: הרבי רבי ברוך נכד הבעל שם טוב זיע"א, נהג בכל שנה ושנה ביום ל"ג בעומר לעשות סיום ספרי הזהר הקדוש, ואחר הסיום לקח הספר הזהר בידי קדשו ורקד כמה שעות, ואחרי רקודין דקדשה משמחת היום ומשמחת התורה נשק בפי קדשו את ספר הזהר ואמר בזה הלשון, "איך קען דיה, און דו קענסט מיר" [פירוש: אני מפיר אותך, ואתה מפיר אותי]. (טעמי המנהגים).

קריאת גדולי ירושלים בשנת תרפ"א: מעלת למוד הזהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות ומותנא וחרבא ובזה מעלמא... לשקד על למוד הזהר לגמר בארץ ובחוצה לארץ אלף סיומים... וברור כי גם אנשי חוץ לארץ יעלה הלמוד שלהם עם אנשי עיר הקדש במסלת בית קדש הקדשים בסוד כל ישראל ערבים זה בזה, ונכנס לשנה חדשה שנת גאלה וישועה ברחמים על עמו ישראל ועל כל העולם כלו... סיום זהר לעלוי מזל עם ישראל ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים, ויפר עצת אויבינו ויקלקל מחשבותם ולא תעשינה ידיהם תושינה, וישראל ישכן לבטח ונראה בנחמת ציון, ובמהרה יתקיים "ישראל דרור בארץ אבי"ר.

הלומדים בחבורה – כל אחד כמה דקות ומשתתפים ומתאחדים ברצונם, עולה להם לפולם שלמדו כל הזוה"ק, וכך נוכל בשבע דקות לעשות סיומי זוהר לאלפים, ויתקיים בנו דברי הנביא ישעיה (פרק ס' כ"ב) "הקטן יהיה לאלף" שאפילו בדורנו הנמוך – יוכל להחשב לשר האלף, שסים כל הזוה"ק, ובפלא יועץ (ערך רבים) כתב: וכמה מעלות טובות לתורה דרבים ותפלה דרבים וכל מצוה הנעשית ברבים, הנה כי פן ראוי לכל אדם להתחבר עם יראי ה' וחושבי שמו ולקיים מאמר דוד המלך ע"ה (תהילים קי"ט ס"ג) "חבר אני לכל אשר יראוך". עכ"ל.

על סיום "כל ספר הזהר" בגירסא מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה ולפטר בכורים מתענית בערב פסח. (ספר דרך ארץ מנהגי יהודי ארם צובה חלק א' עמוד כ"ז). (ועין בשו"ת פרחי פהונה חלק אר"ח סי' ג')... וממילא כל שכן בלמוד הזוהר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבדות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדותיו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עת"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם הצום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועודו – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובוודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובוודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוכה שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על פן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובוודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזהר שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה היא – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמוז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עת"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזוה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על פן פלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולוקח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמח לאבינו שבשמים – על פן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האוהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדשה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לבייך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח נחוץ. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל פחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותרונה: (קבלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריה הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד כ"י בוא"ו כ"ן ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עויגו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמת כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוני רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) פי היית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלמודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האוהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרך על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

[תפלה לרפואות וישועות]

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה פמוה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמין את פי ללמוד בספר הזוהר הקדוש לזכות ... כב"פ (וכאן יפרט בקושתו) [לרפואת...] [ישועת ...] [לבנים ...] השם ישלח דברו יחזקהו [וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל ויארירי מי וישנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים ...] אמן סלה.

מִקְרַב לִיחַ בְּרִיחַ, בְּחֶרֶבָה בְּרַבְרֵבוֹתָא.
[באור: יגש אליו בוראו בחרבו הגדולה].

אַרִיסְטוֹן לְצַדִיקֵי יִתְקוּ, וְשְׂרֵוֹתָא.
[באור: סעדה לצדיקים יתקין וארוחה].

מִסְחָרִין עֲלֵי תַפִי, דְכַדְכּוֹד וְגוֹמְרָתָא.
[באור: מסבים לשלחנות של כרכר ואבני אקדח].

נְגִידִין קְמִיהוֹן, אֶפְרָסְמוֹן נְהֶרְתָא.
[באור: ונהרות אפרסמון נשפכים לפנייהם].

וּמִתְפַּנְקִין וְרוֹי, בְּכִסֵי רוֹיָתָא.
[באור: ומתענדים ורוזים בכוסות רויה].

חֲמוֹר מֵרַת דְּמִבְרָאשִׁית, נְטִיר בִּי נַעֲוֹתָא.
[באור: יין עסיס שמבראשית שמור ביקב].

(ה) עתיד גבריאל לעשות קניגיא עם לויתן

אמר רבי יונתן: עתיד גבריאל לעשות קניגיא עם לויתן שנאמר תמשיך לויתן בחכה ובחבל תשקיע לשנו, ואלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו אין יכול לו שנאמר (איוב מ, יט): "הוא ראשית דרכי אל העשו יגש חרבו". אמר רבי יוחנן עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות סכה לצדיקים מעורו של לויתן שנאמר: "התמלא בשכות עורו". (תלמוד בבלי, בבא בתרא עד. עה.).

(ו) לא כל אחד יזכה לראות מלחמה זו

ג. במדרש [ויקרא רבה יג ג'] אמר רבי יודן ברבי שמעון: כל בהמות ולויתן הן קניגין של צדיקים לעתיד לבוא, וכל מי שלא ראה קניגין של אמות העולם בעולם הזה, זוכה לראותה לעולם הבא כיצד הם נשחטים בהמות נותץ ללויתן בקרניו וקורעו, ולויתן נותץ לבהמות בסנפיריו ונוחרו, וחכמים

אֶלָּא הִשָּׁב אֶת מִשְׁכּוֹנֵי אֲלֵיהֶם,
וּבִגְלָלוּ לֹא אֶעֱזֹב אוֹתָם בְּכָל
מָקוֹם.

אִךְ עַל גַּב שִׁישְׁרָאֵל חֲטָאוּ לְקֹדֶשׁ
בְּרוּךְ הוּא, אֶת הַמִּשְׁכּוֹן הַזֶּה שְׁלוֹ
הֵם לֹא עֲזָבוּ, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
לֹא לוֹקַח אוֹתוֹ מִבִּינֵיהֶם. וְעַל זֶה,
בְּכָל מָקוֹם שֶׁגָּלוּ יִשְׂרָאֵל, שְׂכִינָה
עִמָּהֶם. וְעַל זֶה כְּתוּב וְנִתְתִּי
מִשְׁכְּנִי בְּתוֹכְכֶם, וְהָרִי פָּרְשׂוּהָ.

פְּתַח רַבִּי יִצְחָק וְאָמַר, (שיר השירים)
דוֹמָה דוּדֵי לְצַבִּי אוּ לְעַפְר
הָאֵילִים הִנֵּה זֶה וְגו'. אֲשֶׁרִיהֶם
יִשְׂרָאֵל שְׂזָכּוּ שִׁמְשֹׁכֹן זֶה יִהְיֶה
אֲצִלָּם מִהַמְּלָךְ הָעֲלִיּוֹן. שָׂאף עַל
גַּב שָׁהֶם בְּגִלוּת, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא בָּא בְּכָל רֹאשׁ חֹדֶשׁ וְשַׁבָּתוֹת
וְזַמְנִים לְהִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם,
וּלְהַסְתַּפֵּל בְּאוֹתוֹ מִשְׁכּוֹן שֵׁשׁ לוֹ
אֲצִלָּם, שֶׁהוּא חֲמֻדָּתוֹ.

רַמְבַּ"ד שִׁפְרָחָה הַגְּבִירָה,
וְהוֹצִיאָהּ מֵהֵיכְלוֹ. מַה עֲשֵׂתָה?
לְקַחָה אֶת תְּבִן שְׁלוֹ, חֲמֻדַּת
הַמְּלָךְ, אֲהוּבוֹ. וּמִשׁוֹם שִׁדְעַת
הַמְּלָךְ עֲלֵיהָ, הִשְׁאִירוּ בְּיָדֶיהָ.
בְּשַׁעֲהָ שְׁעוּלָה רְצוֹן הַמְּלָךְ עַל
הַגְּבִירָה וְעַל בְּנוֹ, הִנֵּה עוֹלָה
לְעֲלִיּוֹת וְיוֹרֵד מִדְּרָגוֹת, וְעוֹלָה עַל
הַכְּתָלִים, לְהַסְתַּפֵּל וּלְהִשְׁגִּיחַ בֵּין
נִקְבֵי הַכְּתָל עֲלֵיהֶם. כִּינּוּ שְׂרׁוּאָה
אוֹתָם, הוּא מִתְחִיל לְבַכּוֹת
מֵאַחֲרֵי תְּרַכֵּי הַכְּתָל, וְאִמַּר כִּן
הוֹלֵךְ לוֹ.

כִּן יִשְׂרָאֵל, אִף עַל גַּב שִׁינְאוֹ
מֵהֵיכַל הַמְּלָךְ, אוֹתוֹ הַמִּשְׁכּוֹן הֵם
לֹא עֲזָבוּ, וּמִשׁוֹם שֶׁרְצוֹן הַמְּלָךְ
עֲלֵיהֶם, הִשְׁאִיר אוֹתוֹ עִמָּהֶם.
בְּשַׁעֲהָ שְׁעוּלָה רְצוֹן הַמְּלָךְ
הַקְדוּשׁ עַל הַגְּבִירָה וְעַל יִשְׂרָאֵל,
הוּא עוֹלָה עֲלִיּוֹת (מִקְּצֵץ עַל הַנְּבֻעוֹת),
יּוֹרֵד מִדְּרָגוֹת, וְעוֹלָה עַל
הַכְּתָלִים, לְהַסְתַּפֵּל וּלְהִשְׁגִּיחַ בֵּין

דְּחַמֵי לוֹן, שְׂאִרֵי וּבְכֵי, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב דוּמָה דוּדֵי לְצַבִּי אוּ לְעוֹפָר

לְעֲלִמִין, אֶלָּא אָתִיב מִשְׁכּוֹנָא דִילֵי לְגַבִּייהוּ,
וּבִגְיֵינָה לָא אֲשַׁבּוּק לְהוֹן בְּכָל אַתְר.

אִךְ עַל גַּב דִּישְׂרָאֵל חָבוּ לְגַבִּייהָ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, הַאי מִשְׁכּוֹנָא דִילֵיהָ לָא שְׂבָקוּ,
וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא נָטִיל לִיהָ מִבִּינֵיהוּ.
וְעַל דָּא, בְּכָל אַתְר דְּגַלְיָ יִשְׂרָאֵל, שְׂכִינָה
עִמָּהוֹן. וְעַל דָּא כְּתִיב, וְנִתְתִּי מִשְׁכְּנִי בְּתוֹכְכֶם.
וְהָא אוּקְמוּהָ.

פְּתַח רַבִּי יִצְחָק וְאָמַר (שיר השירים ב) דוּמָה דוּדֵי
לְצַבִּי אוּ לְעוֹפָר הָאֵילִים הִנֵּה זֶה וְגו'.
זְכַאִין אֵינוֹן יִשְׂרָאֵל, דְּזָכוּ דְמִשְׁכּוֹנָא דָּא לְמַהוּי
גַבִּייהוּ, מִן מְלָכָא עֲלָאָה. דְּאִף עַל גַּב דְּאֵינוֹן
בְּגִלוּתָא, קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָתִי בְּכָל רִישׁ יְרֻחֵי
וְשַׁבְּתֵי וְזַמְנֵי, לְאֲשַׁגְחָא עֲלֵיהוּ, וּלְאֲסַתְפְּלָא
בְּהוּא מִשְׁכּוֹנָא דָּאִית לִיהָ גַבִּייהוּ, דְּאִיהוּ
כְּסוּפָא דִילֵיהָ.

רַמְבַּ"ד דְּסִרְחָא מְטְרוֹנִיתָא, אֲפַקָה מֵהֵיכְלָיהָ.
מַה עַבְדַּת. נְטִלַת בְּרָהּ דִילֵיהָ כְּסוּפָא
דְּמְלָכָא, רַחֲמֵא דִילֵיהָ. וּבְגִין דְּדַעְתָּא דְּמְלָכָא
עָלָה, שְׂבָקִיָּה בִידְהָא. בְּשַׁעֲתָא דְּסִלִּיק רְעוּתָא
דְּמְלָכָא, עַל מְטְרוֹנִיתָא, וְעַל בְּרָהּ, הוּוּה סִלִּיק
אֲגַרִין, וְנַחֲתֵי דְרַגִין, וְסִלִּיק כּוֹתְלִין, לְאֲסַתְפְּלָא
וּלְאֲשַׁגְחָא בֵּין נוֹקְבֵי כּוֹתְלָא עֲלֵיהוּ, כִּינּוּ
דְּחַמֵי לוֹן, שְׂאִרֵי בְכֵי מֵאַחֲרֵי קוּסְטֵי כּוֹתְלָא,
וּלְבַתֵּר אֲזִיל לִיהָ.

כִּן יִשְׂרָאֵל, אִף עַל גַּב דְּאֵינוֹן נַפְקוּ מֵהֵיכְלָיהָ
דְּמְלָכָא, הַהוּא מִשְׁכּוֹנָא לָא שְׂבָקוּ, וּבְגִין
דְּרַעוּתָא דְּמְלָכָא עֲלֵיהוּ, שְׂבָקִיָּה עִמָּהוֹן.
בְּשַׁעֲתָא דְּסִלִּיק רְעוּתָא דְּמְלָכָא קְדִישָׁא, עַל
מְטְרוֹנִיתָא וְעַל יִשְׂרָאֵל. סִלִּיק אֲגַרִין (מִקְּצֵץ עַל
הַנְּבֻעוֹת), נַחֲתֵי דְרַגִין, וְסִלִּיק כּוֹתְלִין, לְאֲסַתְפְּלָא
וּלְאֲשַׁגְחָא בֵּין קוּסְטֵי כּוֹתְלָא עֲלֵיהוּ. כִּינּוּ
דְּחַמֵי לוֹן, שְׂאִרֵי וּבְכֵי, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב דוּמָה דוּדֵי לְצַבִּי אוּ לְעוֹפָר

הַאֵילִים לְדִלְגָא מְכוּתְלָא לְאִיגָרָא, וּמֵאִיגָרָא לְכוּתְלָא.

חֲרַפֵּי הַכֶּתֶל עֲלֵיהֶם. כִּיּוֹן שְׂרוּאָה אוֹתָם, מִתְחִיל לְכַכּוֹת. זֶהוּ שְׁכַתוּב דְּמָה דּוּדֵי לְצַבִּי אוּ לְעַפְר הַאֵילִים, לְדִלְגָא מְכוּתְלָא לְעֲלִיָּה, וּמֵעֲלִיָּה לְכַתֶּל.

הִנֵּה זֶה עוֹמֵד אַחַר פְּתָלָנוּ, בְּבִתֵּי כְּנִסְיוֹת וּבְבִתֵּי מְדַרְשׁוֹת מִשְׁגִּיחַ מִן הַחֲלוּנוֹת, (וְדַא בִּי

הִנֵּה זֶה עוֹמֵד אַחַר פְּתָלָנוּ, בְּבִתֵּי כְּנִסְיוֹת וּבְבִתֵּי מְדַרְשׁוֹת. מִשְׁגִּיחַ מִן הַחֲלוּנוֹת, (שְׁבוּדָאֵי בֵּית הַכְּנִסְיָא צְרִירָה חֲלוּנוֹת). מְצִיץ מִן הַחֲרַפִּים, לְהַסְתַּפֵּל וּלְהַשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם. וְלִכְּן יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים לְשַׂמַּח בְּאוֹתוֹ יוֹם, שֶׁהֵם יוֹדְעִים זֶה וְאוֹמְרִים, (תַּהֲלִים קִיח) זֶה הַיּוֹם עֲשֵׂה ה' נְגִילָה וְנִשְׂמַחָה בּוֹ.

מִוְסַר יִי' בְּנֵי אֵל תִּמְאַסּוּ וְאֵל תִּקְוִין בְּתוֹכְחָתוֹ. כַּמָּה חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל קָמֵי קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי לְאוֹכְחָא לְהוּ, וּלְדַבְּרָא לְהוּ בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל, כַּאֲבָא דְּרַחֲמִים לְבְרִיָּה, וּמְגוֹ רַחֲמֵי דִּילִיָּה לְגַבִּיָּה, שְׂרַבִּיטָא בִּידֵיהּ תְּדִיר, לְדַבְּרָא לֵיהּ בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל, דְּלֹא יִסְטֵי לִימִינָא וְלִשְׂמָאלָא. הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב, (מִשְׁלֵי ג) כִּי אֶת אֲשֶׁר יֵאָהֵב יִי' יוֹכִיחַ וְכָאֵב אֶת בֶּן יִרְצֶה. וּמֵאֵן דְּלֹא רַחֲמִים לֵיהּ קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְסָאֲנֵי לֵיהּ, סְלִיק מַגִּיָּה תּוֹכְחָה, סְלִיק מַגִּיָּה שְׂרַבִּיטָא.

וְאֵם בְּחַקְתֵּי תִמְאַסּוּ וְגוֹ'. רַבִּי יוֹסִי פְּתַח, (מִשְׁלֵי א) מוֹסֵר ה' בְּנֵי אֵל תִּמְאַסּוּ וְאֵל תִּקְוִין בְּתוֹכְחָתוֹ. כַּמָּה חֲבִיבִים יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרִיךְ הוּא, שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרִיךְ הוּא רוֹצֵה לְהוֹכִיחַ אוֹתָם וּלְהַנְהִיגֵם בְּדַרְכֵי יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ אֵב שְׂאוֹהֵב אֶת בְּנוֹ, וּמֵתוּף אֶהְבְּתוֹ אֵלָיו יֵשׁ בִּידוֹ שְׂרַבִּיט תְּמִיד לְהַנְהִיגּוֹ בְּדַרְכֵי יִשְׂרָאֵל, שְׂלֹא יִסְטֵה לִימִין וְלִשְׂמָאל. זֶהוּ שְׁכַתוּב (שם) כִּי אֶת אֲשֶׁר יֵאָהֵב ה' יוֹכִיחַ וְכָאֵב אֶת בֶּן יִרְצֶה. וּמִי שְׂלֹא אוֹהֵב אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרִיךְ הוּא, וְשׁוֹנֵא אוֹתוֹ, הוּא מְסַלֵּק מִמֶּנּוּ תּוֹכְחָה, וּמְסַלֵּק מִמֶּנּוּ אֶת הַשְּׂרַבִּיט.

מִוְסַר יִי' בְּנֵי אֵל תִּמְאַסּוּ וְאֵל תִּקְוִין בְּתוֹכְחָתוֹ. כַּמָּה חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל קָמֵי קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי לְאוֹכְחָא לְהוּ, וּלְדַבְּרָא לְהוּ בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל, כַּאֲבָא דְּרַחֲמִים לְבְרִיָּה, וּמְגוֹ רַחֲמֵי דִּילִיָּה לְגַבִּיָּה, שְׂרַבִּיטָא בִּידֵיהּ תְּדִיר, לְדַבְּרָא לֵיהּ בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל, דְּלֹא יִסְטֵי לִימִינָא וְלִשְׂמָאלָא. הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב, (מִשְׁלֵי ג) כִּי אֶת אֲשֶׁר יֵאָהֵב יִי' יוֹכִיחַ וְכָאֵב אֶת בֶּן יִרְצֶה. וּמֵאֵן דְּלֹא רַחֲמִים לֵיהּ קֳדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְסָאֲנֵי לֵיהּ, סְלִיק מַגִּיָּה תּוֹכְחָה, סְלִיק מַגִּיָּה שְׂרַבִּיטָא.

כְּתִיב. (מִלְאכֵי א) אֶהְבֵּתִי אֶתְכֶם אָמַר יִי' וְגוֹ', מְגוֹ רַחֲמֵי מוֹתָא דִּילִיָּה, שְׂרַבִּיטָא בִּידֵיהּ תְּדִיר, לְדַבְּרָא לֵיהּ. וְאֶת עֲשׂוֹ שְׂנֵאתִי, בְּגִין כַּךְ סְלִיקִית מַגִּיָּה שְׂרַבִּיטָא, סְלִיקִית מַגִּיָּה תּוֹכְחָתָא, בְּגִין דְּלֹא אֶתֶן לֵיהּ בִּי חוּלְקָא, רַחֲמֵי דִּנְפָשָׁאֵי הוּא. אֲבָל אֶתוֹן, אֶהְבֵּתִי אֶתְכֶם וְדָאֵי. וּבְגִין כַּךְ, מוֹסֵר יִי' בְּנֵי אֵל תִּמְאַסּוּ וְאֵל תִּקְוִין בְּתוֹכְחָתוֹ. מָאֵי וְאֵל תִּקְוִין. לֹא תְקוּצוֹן בֵּיהּ, כְּמֵאֵן דְּעָרַק מְגוֹ גּוֹבִינ, דְּאֵינּוֹן מִילִין כְּגוֹבִינ לְגַבִּיָּה בְּגַרְמִיָּה.

כְּתוּב (מִלְאכֵי א) אֶהְבֵּתִי אֶתְכֶם אָמַר ה' וְגוֹ'. מֵתוּף אֶהְבְּתוֹ יֵשׁ בִּידוֹ תְּמִיד שְׂרַבִּיט לְהַנְהִיגּוֹ. וְאֶת עֲשׂוֹ שְׂנֵאתִי, מִשּׁוּם כַּךְ סְלִיקִית מִמֶּנּוּ אֶת הַשְּׂרַבִּיט, סְלִיקִית מִמֶּנּוּ תּוֹכְחָה, כִּדִּי שְׂלֹא אֶתֶן לוֹ חֲלָק בִּי. הוּא רַחוּק נִפְשֵׁי, אֲבָל אֶתְכֶם - אֶהְבֵּתִי אֶתְכֶם וְדָאֵי. וּמִשּׁוּם כַּךְ, מוֹסֵר ה' בְּנֵי אֵל תִּמְאַסּוּ וְאֵל תִּקְוִין בְּתוֹכְחָתוֹ. מַה זֶה וְאֵל תִּקְוִין? כְּמוֹ מִי שְׁבוֹרַח מֵתוּף קוֹצִים, שְׂאוֹתָם דְּבוּרִים כְּמוֹ קוֹצִים אֵלָיו בְּעַצְמוֹ. בֵּא רָאָה, בְּשַׁעֲהַ שְׂמַתְעוֹרְרָא צְדָק שְׂרַבִּיטִים יוֹצֵאִים, מִקָּה שְׂרַבִּיטֵי

כְּתִיב. (מִלְאכֵי א) אֶהְבֵּתִי אֶתְכֶם אָמַר יִי' וְגוֹ', מְגוֹ רַחֲמֵי מוֹתָא דִּילִיָּה, שְׂרַבִּיטָא בִּידֵיהּ תְּדִיר, לְדַבְּרָא לֵיהּ. וְאֶת עֲשׂוֹ שְׂנֵאתִי, בְּגִין כַּךְ סְלִיקִית מַגִּיָּה שְׂרַבִּיטָא, סְלִיקִית מַגִּיָּה תּוֹכְחָתָא, בְּגִין דְּלֹא אֶתֶן לֵיהּ בִּי חוּלְקָא, רַחֲמֵי דִּנְפָשָׁאֵי הוּא. אֲבָל אֶתוֹן, אֶהְבֵּתִי אֶתְכֶם וְדָאֵי. וּבְגִין כַּךְ, מוֹסֵר יִי' בְּנֵי אֵל תִּמְאַסּוּ וְאֵל תִּקְוִין בְּתוֹכְחָתוֹ. מָאֵי וְאֵל תִּקְוִין. לֹא תְקוּצוֹן בֵּיהּ, כְּמֵאֵן דְּעָרַק מְגוֹ גּוֹבִינ, דְּאֵינּוֹן מִילִין כְּגוֹבִינ לְגַבִּיָּה בְּגַרְמִיָּה.

הָא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְּאֶתְעַר צְדָק בְּדִינוּי. כַּמָּה סְטֵרִי טְהִירִין, מִתְעַרְיִין מִימִינָא בְּדִינוּי, כַּמָּה צְדִדֵי רוּחוֹת מִתְעוֹרְרִים מִימִין וּמִשְׂמָאל, כַּמָּה

אש, שרביטי גחלים, שרביטי שלֵהֶבֶת, פֶּלֶם יוצאים ומתעוררים בעולם ומלקים בני אדם. תחתיכם ממנים אחרים, בעלי חבלה, ממנים של ארבעים חסר אחת. משוטטים ויורדים, מלקים ועולים ונוטלים רשות, נכנסים לנֶקֶב תהום רבה, מצבעים צורות, ואש שדולקת מתחברת עמהם, יוצאים הגחלים ומשוטטים ויורדים, ונמצאים פנגד בני אדם. והינו מה שכתוב, ויספתי ליסרה אתכם. אתן לבצלי הדין תוספת על הדין שלהם.

כמו שצאמר, (בראשית ח) לא אסף לקלל עוד את האדמה בעבור האדם. מה זה לא אסף? לא אתן תוספת לבצלי דין להשמיד את העולם, אלא תוספת כמו שהעולם יכול לסבל. ועל זה ויספתי, אתן תוספת ודאי.

דָּמָה תוספת? כדי ליסר אתכם שבע על חטאתיכם. שבע? והרי הקדוש ברוך הוא אם גובה את שלו, אין העולם יכול לסבל אפלו רגע אחד, זהו שכתוב (תהלים קל) אם עונות תשמר יה אדני מי יעמד, ואתה אמת שבע על חטאתיכם!?

אָרָא מה תלמוד לומר שבע? אלא הרי שבע כנגדכם, ומי היא? זו שמטה, שהיא שבע, שנקראת שבע, כמו שצאמר (דברים טו) מקץ שבע שנים תעשה שמטה. ועל זה שבע על חטאתיכם, ונקראת שבע, ונקראת בת שבע. מה בין זה לזה? אלא שבע לבדה, לעשות שמטה ולעשות דינים, להוציא חרות, שהכל בה. נקראת בת שבע, שהתחברה עם אחר פאחד, להאיר, לשלט במלכות, להודיע המלכות בארץ ובכל, בת שבע נקראת. פתוב, על פן שם

ומשמאלא, פמה שרביטין נפקין, מנהון שרביטי אשא, שרביטי גומריין, שרביטי שלהובא, פלהו נפקין ומתערין בעלמא, ולקאן לבני נשא. תחותיהו ממנן אחרנין, מארי טפסין, ממנן דארבעין חסר חד. שאטין ונחתין, לקאן וסלקין, ונטלין רשותא, עיילין

(דף קט"ו ע"א) בנוקבא דתהומא רבא, מצבעין טפסי, ונורא דדליק אתחבר בהו, נפקי גומריין ושאטין ונחתין, ואשתכחו לקבליהון דבני נשא. והינו דכתיב, ויספתי ליסרה אתכם אתן למאריהון דדינא, תוספת על דינא דלהון. כמה דאת אמר, (בראשית ח) לא אוסיף לקלל עוד את האדמה בעבור האדם. מאי לא אוסיף. לא אתן תוספת למארי דינא לשיצאה עלמא, אלא תוספת כגוונא דכיל עלמא למסבל. ועל דא ויספתי, אתן תוספת ודאי. תוספת אמאי. בגין ליסרה אתכם שבע על חטאתיכם. שבע, והא קדשא ברין הוא אי גבי ההוא דיליה לא יכיל עלמא למסבל אפילו רגעא חדא, הדא הוא דכתיב, (תהלים קל) אם עונות תשמר יה יי מי יעמוד, ואת אמרת שבע על חטאתיכם.

אָרָא מה תלמוד לומר שבע. אלא הא שבע לקבלייכו. ומאי איהי. דא שמייטה, דאיהי שבע, דאקרי שבע, פמה דאת אמר, (דברים טו) מקץ שבע שנים תעשה שמטה. ועל דא שבע על חטאתיכם, ואקרי שבע, ואקרי בת שבע. מה בין האי להאי. אלא שבע בלחודה, למעפד שמטה, ולמעפד דינין, לאפקא חירו דכלא בה. בת שבע אקרי, דאתחבר באחרא כחדא, לאנהרא, למשלט במלכותא, לאודעא מלכותא בארעא ובכלא, בת שבע אקרי. כתיב, (בראשית כו) על פן שם

העיר באר שבע עד היום הזה. באר שבע, בארו של יצחק היא, והכל הוא דבר אחד.

רבי אבא אמר, ויסרתי אתכם אף אני שבע על חטאתיכם. ויסרתי אתכם, על ידי ממנים אחרים, כמו שבארנו. אף אני, הריני מתעורר כנגדכם, והרי שבע להתעורר עליכם.

בא ראה את האהבה העליונה של הקדוש ברוך הוא לישראל. למלך שהיה לו בן יחיד, והיה חוטא לפני המלך. יום אחד סרח לפני המלך, אמר המלך: כל הימים הללו הלקייתי אותך ולא קבלת. מפאן ואלך ראה מה אעשה לך; אם אגרש אותך מן הארץ ואוציא אותך מן המלכות, אולי יקומו עליך דבי השדה, או זאבי השדה, או לסטים, ויעבירו אותך מן העולם. מה אעשה? אלא אני ואתה נצא מן הארץ.

כך אף אני, אני ואתה נצא מן הארץ ואף אני ואתה נלך בגלות ונצא יחדו. כך אמר הקדוש ברוך הוא: ישראל, מה אעשה לכם? הרי הלקייתי אתכם ולא הרפתם אזניכם. הרי הבאתי עליהם בעלי מגנים, בעלי חבלה, להלקות אתכם, ולא שמעתם. אם אוציא אתכם מן הארץ לכדכם, אני פוחד עליכם מפמה דבים, מפמה זאבים שיקומו עליכם ויעבירו אתכם מן העולם. אבל מה אעשה לכם? אלא אני ואתה נצא מן הארץ ונלך לגלות.

זהו שכתוב ויסרתי אתכם, ללכת בגלות. ואם תאמרו שאעזוב אתכם - אף אני עמכם. שבע על חטאתיכם - זו שבע שתתגרש עמכם. ולמה? על חטאתיכם. זהו שכתוב (ישעיה ג) ובפשעיכם שלחה אפכם. אמר הקדוש ברוך הוא:

העיר באר שבע עד היום הזה. באר שבע, בארה דיצחק הוא, וכלא חד מלה הוא.

רבי אבא אמר, (ויקרא כ"ו) ויסרתי אתכם אף אני שבע על חטאתיכם. ויסרתי אתכם, על ידי ממנן אחרנין, כמה דאוקמוה. אף אני, הא אנא אתער לקבלייכו. הא שבע, לאתערא עלייכו.

הא חזי, רחימותא עלאה דקודשא בריך הוא בישראל, למלכא דהיה ליה בר יחידאי, והיה חטי קמי מלכא, יומא חד סרח קמי מלכא, אמר מלכא, כל הני יומין אלקינא לך, ולא קבלת. מפאן ואילך חמי מאי אעביד לך, אי אתריך לך מן ארעא, ואפיק לך ממלכותא, דילמא יקומון עלך דובי חקלא, או זאבי חקלא, או לסטין, ויעברון לך מעלמא. מה אעביד. אלא אנא ואתה ניפוק מארעא.

כך אף אני, אנא ואתה ניפוק מארעא (אף אנא ואתה נהך בגלותא וניפוק בחדא). כך אמר קדשא בריך הוא, ישראל מה אעביד לכו, הא אלקינא לכו, ולא ארפיתו אודנייכו, הא אייתינא עלייכו מארי תריסין, מארי טפסין, לאלקאה לכו, ולא שמעתון. אי אפיק לכו מארעא לחודכו, דחילנא עלייכו מפמה דובין, מפמה זאבין, דיקומון עלייכו, ויעברון לכו מעלמא. אבל מה אעביד לכו, אלא אנא ואתון נפוק מארעא, ונהך בגלותא.

הרא הוא דכתיב ויסרתי אתכם למהך בגלותא. ואי תימרון דאשבוק לכו, אף אני עמכו. שבע על חטאתיכם, דא שבע דיתתך עמכו, ואמאי. על חטאתיכם. הרא הוא דכתיב, (ישעיה ג) ובפשעיכם שלחה אפכם. אמר קדשא בריך הוא, אתון גרמתון, דאנא אתם גרמתם שאני ואתם לא נדור (בארץ) בעולם (נגרש מן הארץ) מהעולם, הרי הגבירה יצאה מהיכלה

עמכם. הרי הפל נחרב, ההיכל שלי ושלכם נחרב. שהרי למלך לא ראוי היכל אלא משהוא נכנס עם הגבירה. ושמחת המלך אינה נמצאת.

א"ר בשעה שנכנס להיכל הגבירה, ונמצא בנה עמה בהיכל, כלם שמחים כאחד. עכשו שאין נמצאים הבן עם הגבירה, הרי ההיכל חרב מהכל. אלא אני מה אעשה? אף אני עמכם. ועכשו, אף על גב שישיראל הם בגלות, הקדוש ברוך הוא נמצא עמהם ולא עוזב אותם. שכאשר יצאו ישראל מן הגלות, הקדוש ברוך הוא ישוב עמם, שכתוב (דברים ל) ושב ה' אליהי, ושב ה' אליהי ודאי, והרי נתבאר.

רבי חייא ורבי יוסי היו הולכים בדרך, נפגשו באותה מערה בשדה. אמר רבי חייא לרבי יוסי, זה שכתוב (שם כח) אלה דברי הברית וגו', מלבד הברית. מה זה דברי הברית? דברי גבורה (האלה) הנה צריך להיות! אמר לו, הרי פרשוה, הללו מפי הגבורה, והללו מפי עצמו של משה, והרי נתבאר.

בא ראה, אלה ואלה היו דברי הברית. שאף על גב שהדברים היו מפי הגבורה - דברי ברית היו, שהרי טוב ורע תלויים בו. הטוב שבא מצדיק, והרע שבא מן הדין. הדין ממקום הדין, והיגו צדק. וצדיק וצדק הם ברית, ונקראים ברית. ולכן מלים אלו דברי ברית הן, וקשר הברית כאחד. ומשום כך זכור ושמו קשורים כאחד. זכור ביום, שמו בלילה. הרי ברית כאחד, ומשום כך ברית ודאי, דברי הברית הם. ובכל מקום הברית היא במקום הנה.

ואתון לא גידור (כ"א בארעא) בעלמא (נ"א נטרוד כ"א בארעא) מעלמא. הא מטרוניתא נפקת מהיכלה עמכון, הא אתחרב פלא, היכלא דילי ודלכון אתחרב. דהא למלפא לא אתחזי היכלא, אלא כד איהו עייל עם מטרוניתא. וחדוה דמלפא לא אשתכח.

א"ר בשעתא דעאל בהיכלא דמטרוניתא, ואשתכח ברהא עמה בהיכלא, חדאן פלהו כחדא. השתא דלא אשתכחו ברא ומטרוניתא, הא היכלא חריבא מפלא. אלא אנא מה אעביד. אף אנא עמכון. והשתא אף על גב דישראל אינהו בגלותא, קדשא בריך הוא אשתכח עמהון, ולא שביק לון, דכד יפקון, ישראל מן גלותא, קדשא בריך הוא, יתוב עמהון. דכתיב, (דברים ל) ושב יי' אליהי, ושב יי' אליהי ודאי. והא אתמר.

רבי חייא ורבי יוסי הוו אזלי בארחא, אערעו בההיא מערתא בחקלא. אמר רבי חייא לרבי יוסי, האי דכתיב, (דברים כח) אלה דברי הברית וגו', מלבד הברית. מאי דברי הברית. דברי גבורה (כ"א האלה) מיבעי ליה. אמר ליה הא אוקמוה, הללו מפי הגבורה, והללו מפי עצמו של משה, והא אתמר.

הא חזי, אלין ואלין דברי הברית הוו, (דף קט"ו ע"ב) דאף על גב דמפי הגבורה הוו מלין. מלי ברית הוו, דהא טב וביש ביה תליין. טב דאתי מצדיק. ביש דאתי מן דינא. דינא, מאתר דדינא, והיינו צדק. וצדיק וצדק ברית אינון, ברית אקרון. ועל דא, מלין אלין, מלי ברית אינון. וקשיר ברית פחדא. ובגיני כך זכור ושמו, קשיר פחדא. זכור ביום, שמו בלילה. הא ברית פחדא, ובגין כך ברית ודאי, דברי הברית נינהו. ובכל אתר ברית באתר דא איהו.

אמר רבי חייא, ודאי הכי הוא, ובגין כך שבת דאיהו זכור ושמו, אקרי ברית. דכתיב, (שמות ל"א) ושמו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדורתם ברית עולם. וכלא מלה חד, ואתר דא, אקרי ברית בכל אתר.

הא חזי, פתיב ונתתי שלום בארץ, הוא יסוד, דאיהו שלמא דארעא, שלמא דביתא, שלמא דעלמא. ויפרתי אתכם אף אני שבע. מאי ז'. דא צדק. הא ודאי ברית, ובגין כך דברי הברית נינהו.

אמר רבי יוסי כתיב. (ויקרא כ"ו) ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם וגו'. ואף גם זאת, ואף, כמה דאת אמר, אף אני. גם, לרבות פגסת ישראל, דאקרי זאת, דלא שבקת לון לעלמין. בהיותם בארץ איביהם, בהיותם פלא כחדא. לא מאסתים ולא געלתים בגין דלא אתחבר בהו. להפר בריתי אתם, דאי לא אפרוק להו, הא בריתי פליג, ובגין כך להפר בריתי אתם.

אמר רבי חייא, אנא שמענא מלה חדתא, דאמר רבי אלעזר לא מאסתים ולא געלתים לכלתם, לא הפיתים ולא הרגתים לכלותם מיבעי ליה. אלא לא מאסתים ולא געלתים, מאן דסאני לאחרא מאיס הוא לקבליה, וגעלא הוא בגיעולא קמיה. אבל הכא, לא מאסתים ולא געלתים. מאי טעמא. בגין דחביבותא דנפשאי בניניהו. ובגינה פלהו חביבין גפאי, הדא הוא דכתיב לכלתם. לכלתם פתיב, חסר וי"ו, בגינה לא מאסתים ולא געלתים, בגין דאיהי רחימתא דנפשאי, רחימותא דילי גבהא.

לבר נש דרחים אתתא, והוות דינרא בשוקא דאדם שאוהב אשה, והיתה גרה בשוק של בורסקים, אם

אמר רבי חייא, ודאי כך זה, ומשום כך שבת, שהיא זכור ושמו, נקראת ברית, שכתוב (שמות ל"א) ושמו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדורתם ברית עולם. והכל דבר אחד, והמקום הזה נקרא ברית בכל מקום.

בא ראה, פתוב ונתתי שלום בארץ, הוא יסוד, שהוא שלום הארץ, שלום הבית, שלום העולם. ויפרתי אתכם אף אני שבע. מה זה שבע? זה צדק. הרי ודאי הברית, ומשום כך דברי הברית הם.

אמר רבי יוסי, פתוב ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם וגו'. ואף גם זאת, ואף - כמו שנאמר אף אני. גם - לרבות פגסת ישראל שנקראת זאת, שלא עזבת אותם לעולמים. בהיותם בארץ איביהם - בהיותם הכל כאחד. לא מאסתים ולא געלתים - כדי שלא אתחבר עמם. להפר בריתי אתם - שאם לא אפרה אותם, הרי בריתי מתחלקת. ומשום כך, להפר בריתי אתם.

אמר רבי חייא, אני שמעתי דבר חדש, שאמר רבי אלעזר, לא מאסתים ולא געלתים לכלתם, לא הפיתים ולא הרגתים לכלתם הנה צריך להיות! אלא לא מאסתים ולא געלתים - מי ששונא משהו אחר, הוא מאוס פגודו, ומגעיל בגעל לפניו. אבל פאן, לא מאסתים ולא געלתים. מה הטעם? משום שחביבות נפשי בניניהם, ובגללה פלם חביבים עבורי. זהו שכתוב לכלתם. לכלתם פתוב, חסר וי"ו, בגללה לא מאסתים ולא געלתים, משום שהיא אהבת נפשי, אהבתי אצלה.

היא לא היתה שם, לא היתה נכנס

לאחר קריאת הזוהר (יאמר תפלה זו בכנינת הלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבתי שיתקיים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופאר פירא עלאה ולארמון שעל מכונו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקיים בנו מהרה מקרא שפתוב "ויהי אור הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, וזותם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראונו וברצון יראיו. ובזכות היותנו עסוקים בהקמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוגנו במהרה במינו. ויקיים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויארר עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מוזרה אני לפניך השם אלוקי ואלקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויהרהר עליו, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליה ודברי אשר שמתי פסיה לא ימושו מפיה ומפי זרעה ומפי זרע זרעה אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. ובפרפת משה רבינו מהימנא בתגלה במהרה ה' בך נחננו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלוקיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סיד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך ככתחלה וכוונן מקדשה על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאבהב את שמה הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (סי"ת)

הקדיש לעלוי הנשמה: הקדיש הוא שבח גדול לבורא עולם על פן יש בזה עלוי נשמה גדול לנפטר במקדש בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהוא עלוי נשמה גדול עד מאד ונחת רוח לנשמה. מלבד מה שמציל את הנפטר מדינה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות בגן עדן (עיינו פה החיים שכתב לומר בכל ליל שבת קדיש אחר מאה שנה שעולה מעלה מעלה, ועי"ע פלא יוציא).

מעלת לימוד הזוהר לעלוי הנשמה: פתבו המקבלים: לימוד הקבלה והזוהר (תורת הרשב"י) יש בו תועלת לנשמה יותר משאר למידים. כי לכן נקרא זוהר שהוא מזהיר הנשמה... וביום שבת קודש ששעה אחת לימוד הזוה"ק שונה אלה שנה, ובשמחה מליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הזוה"ק כי הוא מבחינת היום, קדוש הוא לאלהינו... ומה גדלה מעלת לימוד הזוהר הקדוש בגבהי מרומים ובמקדש ביום הקדוש יום השבת שאין ערה להשגתו, ובנדאי למודו בעד עלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, אין קץ למעלתו ואין קץ לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומעטרים לנשמה בעטרה ולבוש מיוחד בזכות למודו. וכן לתמי ותמותו ע"ה (ועי' קב הישר) והנה יאמרו אתו, כפול ומכפל שבעתים, בבחינת מכבדו במותו וכו', (ועי' פלא יוציא ערה כבוד אב ואם).

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמ) בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ
וְיַצְמַח פְּרָקְנָהּ וְיִקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמ) בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעָלְמֵי עָלְמֵינָא יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה
וְיִתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. (אמ) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן
וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְעֶסְקִין בְּאוּרִיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הַדִּין וְדִי בְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא, יְהֵא לְנָא וְלַהוֹן וּלְכוּן הֵנָּה וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא,
חַיִּים וְשֹׁבְעֵי וְיִשׁוּעָה וְנַחֲמָה וְשִׁיזְבָּא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיַחָה וְכַפְרָה, וְרוּחַ
וְהַצְלָה לְנוּ וּלְכָל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ)

הַשְּׂכֵבָה לְאִישׁ: אֲשֶׁרֵי אִישׁ יֵרָא אֶת יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפִץ מְאֹד: הַמְרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וְיַחְמוֹל וְיִרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנוּ בְּגַן עֵדֶן: דְּאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת אֱלֹהָא מְאָרִיָּה שְׁמַיָּא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִרְחַם עָלֵינוּ. וְיַחְמוֹל וְיַחְמוֹל עָלֵינוּ. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִסְתִּירֵהוּ בְּצַל כַּנְפָּיו וּבִסְתֵר אֶהְלוּ לַחַזוּת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיבְלוּ. וְלִקְצֵן הַיָּמִין יַעֲמִידֵהוּ. וּמִנְחַל עֲדֵנּוּ יִשְׁקָהוּ. וְיַצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וְיִשִּׁים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וְיִלְוֶה אֱלֹוֵי
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עִמּוֹ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

הַשְּׂכֵבָה לְאִשָּׁה: אֵשֶׁת חַיִל מִי וּמְצָא, וְרַחֵק מִפְּנִינִים מְכַרְהָ: שֶׁקֶר הַחֵן וְהַבֵּל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִתְהַלַּל: תִּנּוּ לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ, וְיִהְיֶה לָּהּ בְּשַׁעְרֵים
מְעֻשִׂיָּה: הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וְיַחְמוֹל וְיִרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנָהּ בְּגַן עֵדֶן: דְּאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת
אֱלֹהָא מְרִיָּה שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. הַמְּלַךְ בְּרַחֲמָיו יְחוּם וְיַחְמוֹל עָלֶיהָ. וְיִלְוֶה אֱלִיָּהּ
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הִיא וְכָל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּהּ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל. שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי ועושה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגי בן פלוגי) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכו ולהושיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותו מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכיותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לרשן עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגית בת פלוגית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעיה מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותה מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכיותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לרשן עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

בס"ד

הַבִּיאוּ בְּרָכָה אֶל בֵּיתְכֶם

- לְמַדוּ וְהַפִּיצוּ אֶת הַזֵּהָר הַקָּדוֹשׁ -

וּתְזַכּוּ לְהַבְטָחוֹת הַגְּדוֹלוֹת שֶׁל הַרֶשֶׁב"י הַקָּדוֹשׁ (זֵהָר הַגְּרוּמָה קב"ח):

תָּנּוּ ע"ז לְאַלְקִים

סֵט זֵהָר בְּמַחִיר מְסֻבָּסָד 77 ₪ בְּלִבָּד

הַזְדַּרְזוּ הַמְּלֵאֵי אוֹזֵל!

נִיתֵן לְרוֹכֵשׁ בַּחֲנוּת "מַלְכוּת דּוּד" רַח" הַשּׁוֹמֵר 74 בְּנֵי בֵּרֶק
אוּב"מִפְעַל הַזֵּהָרָה הָעוֹלָמִי" רַח" נַחַל לְכִישׁ 24/8 רַמַּת בֵּית שֶׁמֶשׁ
טֵל: 054-843-6784 / פֶּקֶס: 02-995-1300

אִמְרוּ מִשֶׁה רַבִּינוּ לְרֶשֶׁב"י: "בְּהֵאֵי חִיבוּרָא דִּילָן דַּאִיהוּ סַפֵּר הַזֵּהָרָה... וּבְגִין דַּעֲתִידִין יִשְׂרָאֵל
לְמַטְעָם מֵאִילְנָא דַּחִי, דַּאִיהוּ סַפֵּר הַזֵּהָרָה, יִפְקֹון בֵּיה מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי" וּיִתְקִיִּים בְּהוֹן ד'
בְּדַד יִנְחֹנוּ וְאִין עֵמוּ אַל נִכֹּר (דְּבָרִים לֵב, יב) פְּרוּשׁ: מִשּׁוּם שַׁעֲתִידִים יִשְׂרָאֵל לְטַעוּם
מֵאִילַן הַחַיִּים שֶׁהוּא סַפֵּר הַזֵּהָרָה, עַל יְדוּ יִצְאוּ מִן הַגְּלוּת בְּרַחֲמִים, וּיִתְקִיִּים בְּנוֹ הַפְּסוּק
שֶׁהֵשֵׁם יוֹצִיאֵנוּ מִן הַגְּלוּת בְּלֵי קְטוּרוֹ. (רַעִיא מֵהִימָנָא פְּרַשְׁתָּא נִשָּׂא דָף קַכָּד):